

Dějiny Malostranského hřbitova

Založení nového hřbitova pro občany Malé Strany souvisí s velkým morem, který v Praze propukl koncem roku 1679. Za účelem zřízení lazaretu odprodala Barbora Johanna Zichová-Dohalská z Dohalic rozená Jeníková z Genzendorfu ještě v téže roce českým stavům dvůr v Dolních Košířích. Tento dvorec stával po obou stranách nynější ulice Na Popelce, v prostoru bývalého košířského pivovaru. V roce 1680 zakoupili představení vlašského špitálu od malostranských dominikánů vinici zvanou Polidorku a upravili ji na morový hřbitov. Pohřebiště bylo přičleněno k sousednímu lazaretu. Pohřbívalo se zde do šachet. Při ošetřování nemocných a sloužení mši v kapli P. Marie zemřelo 17 jezuitů. Nad jejich hrobem byl později vztyčen pamětní kříž, přenesený v sedmdesátých letech 19. století na Vyšehradský hřbitov.

V roce 1682 hřbitov oficiálně připadl Menšímu Městu pražskému. Dne 4. prosince 1703 koupila dvůr od obce v dražbě Alžběta (Elisabetha) Pateoli-Würzová, vdova po zemském chirurgu Petru Würzovi, zemřelém při moru. Kaple a hřbitov zůstaly v majetku farnosti sv. Václava na Malé Straně. Pravděpodobně se jednalo o kapli P. Marie, která se nacházela v objektu lazaretu. Hřbitov byl v neutěšeném stavu, neboť byl udržován pouze z nepatrných finančních prostředků z prodeje ovoce a trávy. Primátor Menšího Města Johann Wilhelm Dietzler nabídl městskému hejtmanu Ferdinandu Kryštofovi ze Seilernu, že hřbitov nechá ohradit a postaví na něm kapli. Když však vypukla v roce 1713 další morová rána, magistrát rozhodl, že vybuduje lazaret trvalý, a byl nucen získat zmíněný dvůr nazpět. Stavba byla zakoupena 6. května 1715 a plán její přestavby vypracoval Giacomo Antonio Canevalle. Navrhl budovu na obdélném půdorysu se dvěma dvory. Objekt však nebyl pro finanční nákladnost nikdy proveden. Realizována byla jen přestavba původního dvora, kterou provedl Kryštof Dientzenhofer v letech 1715–16. Jako náhrada za zbořenou kapli P. Marie byla v roce 1715 postavena malá kaplička Nejsvětější Trojice, která byla v roce 1723 rozšířena Kiliánem Ignácem Dientzenhoferem (v místech dnešního presbyteria kostela).

V letech 1771–72 bylo pohřebiště opět používáno za tzv. „chřipkového moru“. Když císař Josef II. zrušil hřbitovy uprostřed farních osad, stal se v roce 1786 původně morový hřbitov pohřebištěm pro Malou Stranu a Hradčany. Pražská města měla dva velké hřbitovy: Olšanský pro občany z pravého břehu Vltavy a Malostranský pro levý břeh. Dne 3. června 1787 byl uprostřed hřbitova vztyčen dřevěný kříž s korpusem namalovaným na plechu (v místě Thunova pomníku) a 22. října téhož roku byl nově upravený hřbitov vysvěcen.

Během osmdesátých let sem byly také přeneseny ostatky pohřbených v kostele sv. Maří Magdalény na Malé Straně. Místo posledního odpočinku zde pravděpodobně našli například Kryštof Dientzenhofer, Kilián Ignác Dientzenhofer, rodina Luragů (ne však Anselmo Lurago) nebo aristokratické rody Valkounů z Adlaru a Hýzrlů z Chodů.

**Kříž z roku 1680 přenesený z Malostranského hřbitova na Vyšehrad.
Na Malostranském hřbitově byl vztyčen na počest jezuitů, kteří zemřeli při péči o nakažené morem.**

V roce 1790 čeští stavové postoupili obci pozemek při hřbitově o velikosti 4 strychů (1,26 ha) a 5 sáhů čtverečních. Tento pozemek byl v květnu 1790 odkoupen od usedlosti stavitele Ignáce Aloise Palliardiho (není jisté, zda se jednalo přímo o tohoto člena rozvětvené rodiny), který v roce 1796 provedl opravu hřbitovních zdí.

V roce 1802 vzniklo při hřbitově Bratrstvo lásky k bližnímu, které si kladlo za cíl vybudovat hřbitovní kostel. Již 8. dubna 1802 byla podána žádost o povolení stavby kostela, jenž byl však postaven až v letech 1829–37. Václav František Veleba založil v roce 1807 na hřbitově májové *Slavnosti vzkříšení*. V roce 1819 byla přiřažena kaple Nejsvětější Trojice a hřbitov k faře sv. Filipa a Jakuba na Smíchově. Na počátku 19. století byl hřbitov urbanizován patrně podle projektu architekta Georga Fischera. Byla vytvořena pravidelná dis-